

tek elő, melyeken erős és intenzív égetésnyom látszik. Gyakoriak még a házak padlószintjén heverő, ismeretlen rendeltetésű patakkavicsok is. A házak döngölt padlója 2 esetben volt megfigyelhető, de mindkét esetben erősen töredékes állapotban, foltokban került csak elő; a 9. sz. házban a keményre döngölt földpadlón, tapasztott, sárga agyagréteget is megfigyeltünk. A házakhoz tartozó gödrökből kevés leletanyag került elő, fenőkő és kisméretű kerámiadarabok. A kemence 2 esetben a ház K-i sarkában, 2 esetben a Ny-i sarkában helyezkedett el.

A házaktól É-ra újabb árkok kerültek elő. Egy K-Ny-i és egy É-D-i lefutású keskeny és sekély, valószínűleg karámárok vagy belső kerítőárok lehetett, a legdélebbivel ellentétben, ami a település határárka volt; tőle D-re ugyanis az Árpád-korba tartozó objektum nem került elő.

A december havi bővítés során előkerült jelenségek többségét különböző szélességű és szerkezetű árkok adják. Zömük római korinak bizonyult, kevesebb középkori és egy rézkori került még elő. A keskenyebb U átmetszetűek vízelvezetésre, a mélyebb V metszetűek karámok, ólak, vagy akár a telep kerítésére szolgálhattak. A többszörösen összetett árkok a vízelvezető árkok gyűjtőcsatornái voltak. Ezek mellett egy kisméretű körárok is előkerült, öt kisméretű félkör beásással a külső oldalán. Az árkok mellett számos gödröt tártunk fel az Árpád-korból és kora középkorból. A jelenségek másik csoportját a kemencék és a be nem fejezett kemencék alapozási gödrei adták.

Az Árpád-kori objektumokból is kevés leletanyag került elő. A négy ház mindegyikében találtunk belső-füles cserépbogrács peremtöredékét. A 8. sz. házban egy a szokványosnál kissé eltérő, kihajló, átfúrt peremű, vékony falú darabot. Számos kézimalom-töredéket is találtunk, eddig meg nem határozott kőanyagból. A 8. sz. ház gödréből egy erősen kopott fenőkő is előkerült.

A leletanyag a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat budapesti regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Egry Ildikó régész, Bányász Diána, Rikly Jenő, Lakatosné S. Erika technikusok. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

FÜKÖH DÁNIEL

20. Ács, Hegyre-dűlő I. (KÖH 67069)

(Komárom-Esztergom megye) B, Ró

2009. november 30. és december 11. között elvégeztük a lelőhelyen, a 0469/1, 0469/3 és 0454/45 hrsz. ingatlanokon a szélerőműpark építését megelőző feltárást, 4512 m²-en. A humusztakaró felső 30 centiméterének eltávolítása után a műszeres lelőhelyfelderítés és a felszíni leletanyag szóródása alapján megállapíthattuk, hogy a régészeti objektumok várhatóan a szélerőmű platformjához vezető bekötőút alatt sűrűsödnek. A

teljes humuszosítás után a lelőhelyen áthaladó Ny-K-i irányú dűlőút és a szélerőmű platformja alatt a régészeti objektumok viszonylag alacsony számban fordultak elő, a dűlőutat és a szélerőmű platformját összekötő É-D-i irányú bekötőút alatt ellenben igen nagy sűrűségben jelentkeztek különböző típusú, korú és méretű régészeti, valamint néhány esetben újkori objektumok.

Két különböző régészeti korszakból mintegy 35 régészeti objektum került elő. Míg a késő bronzkori objektumok a lelőhely É-i oldalán csoportosultak, addig a római korhoz tartozó jelenségeket a lelőhely D-i oldalán figyeltük meg. Mindkét korszak esetében településekhez köthetők, azonban míg a római település központja a lelőhelytől DDNy-ra sejthető, addig az őskori település magja inkább NyÉNy-i irányba feltételezhető.

A leletanyagból kiemelkedő egy késő bronzkori félhold alakú csüngő, mely a műszeres lelőhelyfelderítés során került elő, valamint a lelőhely D-i oldalán feltárt két lósír, melyekből zablakarikák és egy bronzcsat került elő.

A leletek a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat budapesti regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Czékus István, Herbály Róbert, Nagy Ferenc, Novák Béla, Vámos Balázs, Volentér Viktor.

PETKES ZSOLT

21. Ásotthalom, Külső-Csorda-járás (Csongrád megye) U, Á

A Mórahalom és Öttömös közt futó 55. sz. főút (22+060-41+000 km-szelvény) burkolat-megerősítése és szélesítése miatt szükségessé vált terepbejárást 2009. márciusban végeztük. A túlnyomórészt erdővel fedett nyomvonalszakaszon 3 régészeti lelőhelyet lokalizáltunk.

Ásotthalom belterületétől ÉNy-ra, közvetlenül az 55. sz. út É-i oldalán, egy a gyepes és erdős részekből szigetszerűen kiemelkedő dombocskán két lelőhelyet azonosítottunk. Az egyik (KÖH 70503) őskori (kora neolitik) és Árpád-kori, a másikon (KÖH 70505) Árpád-kori edénytöredékeket gyűjtöttünk. A két lelőhely valószínűleg összeér.

Munkatárs: Hrivnák Péter Pál régésztechnikus.

FEKETE CSANÁD

22. Átány határa (Heves megye) B

A 31. sz. főút tervezett burkolat-megerősítésével együtt járó földmunkák előtt 2009. augusztusban terepbejárást végeztünk a Heves megyei szakaszon. A bejárando nyomvonal nagyrészt mezőgazdasági művelésű területen futott. Ezek többsége bejárható volt. A terepbejárást során – viszonylag jó megfigyelési körülmények között – az ismert két nyilvántartott régészeti lelőhely mellett további 23 lelőhelyet azonosítottunk, amelyek közül 19-